

YAHYA HASSAN

GEDICHTEN

VERTAALD DOOR

LAMMIE POST-OOSTENBRINK

2014

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM

JEUGD

VIJF KINDEREN OP EEN RIJ EN VADER MET EEN KNUPPEL
VEELHUILERIJ EN EEN POEL VAN PIS
WE STEKEN OM DE BEURT EEN HAND UIT
VANWEGE DE VANZELFSPREKENDHEID
DAT GELUID ALS ER EEN KLAP VALT
ZUSTER DIE ZO HAASTIG HUPT
VAN DE ENE VOET OP DE ANDERE
DE PIS ALS EEN WATERVAL LANGS HAAR BEEN
EERST DE ENE HAND DAN DE ANDERE
DUURT HET TE LANG DAN VALLEN DE KLAPPEN LUKRAAK
EEN KLAP EEN KREET EEN GETAL 30 OF 40 SOMS 50
EN EEN LAATSTE KLAP TEGEN JE KONT OP WEG NAAR BUITEN
HIJ PAKT BROER BIJ DE SCHOUDERS HIJST HEM OMHOOG
GAAT VERDER MET SLAAN EN TELLEN
IK KIJK OMLAAG EN WACHT TOT HET MIJN BEURT IS
MOEDER GOOIT BORDEN STUK OP DE TRAP
ONDERTUSSEN DOET AL JAZEERA RECHTSTREEKS VERSLAG
HYPERACTIEVE BULLDOZERS EN VERBOLGEN LICHAAMSDELEN
DE GAZASTROOK IN DE ZON

VLAGGEN VATTEN VLAM
ALS EEN ZIONIST ONS BESTAAN NIET ERKENT
ALS WIJ ÜBERHAUPT BESTAAN
WANNEER WIJ HIKKEN VAN ANGST EN PIJN
WANNEER WIJ NAAR ADEM OF EEN REDEN SNAKKEN
OP SCHOOL MOGEN WE GEEN ARABISCH SPREKEN
THUIS MOGEN WE GEEN DEENS SPREKEN
EEN KLAP EEN KREET EEN GETAL

ACHTER DE DEUR

IK ZAT TUSSEN DE JASSEN MET EEN OLIEBOL IN MIJN HAND
EN LEERDE IN STILTE MIJN VETERS STRIKKEN
SINAASAPPELS MET KRUIDNAGELS EN ROOD LINT
HINGEN AAN HET PLAFOND ALS DOORBOORDE VOODOOPPEN
ZO HERINNER IK ME DE KLEUTERSCHOOL
DE ANDEREN VERHEUGDEN ZICH OP DE KOMST VAN DE KERSTMAN
MAAR IK WAS NET ZO BANG VOOR HEM
ALS IK WAS VOOR MIJN VADER

DE NIER

WE SPAARDEN VOOR EEN NIER VOOR EEN OOM IN DUBAI
EN EEN HARTOPERATIE VOOR OPA IN LIBANON
WE SPAARDEN VOOR DE MANKEMENTEN VAN DE ANDEREN
VERSTOPTEN GELD ONDER EEN VLOERKLEED
WISSELDEN NAAR DOLLARS EN BADEN TOT ALLAH

PLASTIC BLOEM

IN DE FLAT DIE IK IN DE FIK ZETTE
ATEN WE ALTIJD OP DE GROND
VADER SLIEP OP EEN MATRAS IN DE KAMER
MIJN BROERS EN ZUSSEN DIE AL WAREN GEBOREN
WAREN OVER DE FLAT VERSPREID
EEN BIJ DE COMPUTER
EEN KRUIPEND OP DE VLOER EN EEN BIJ MOEDER IN DE KEUKEN
ALS JE NIET OPHOUDT JE BROERTJES EN ZUSJES TE PLAGEN
VERBRAND IK JE
ZEI MOEDER MET VADERS AANSTEKER IN DE LUCHT
MAAR TOEN ZE HEM WEGLEGDE
WAS IK HAAR VOOR
IK STAK HET DING IN MIJN ZAK EN SCHUIFELDE SCHULDIG WEG
GING IN DE HOEK ZITTEN TUSSEN DE RADIATOR EN DE BANK
LIET DE VLAM DE PLASTIC STEEL TONGEN
IK ZAT DAAR TOT IK ER NIET LANGER KON ZITTEN
LIEP EEN EINDJE WEG EN KEEK EERST NAAR DE VLAMMEN
TOEN NAAR VADER
EN DACHT DAT HIJ MAAR BETER KON BLIJVEN SLAPEN

MAAR TOEN KWAM MOEDER KRIJSEND BINNEN
EN VADER ONTWAakte LANG VOOR HET BIDDEN VAN HET GEBED
EN DE VLAMMEN KREGEN VAT
EN VADER KLAUWDE DE TRAPPEN OP IN ZIJN ONDERGOED
BEHAARD ALS EEN GORILLA
WAARSCHUWDE HIJ ALLE TAMILS IN HET TRAPPENHUIS
WE GINGEN NAAR DE KELDER EN WACHTTEN OP DE BRANDWEER
HET ENIGE WAT WE MEEKREGEN NAAR DE NIEUWE GALERIJ
WAS DE ZWARTE TV DIE WE NOG EEN PAAR JAAR ZOULDEN HOUDEN
DE ACHTERKANT WAS GESMOLTEN
EN DE HERINNERINGEN VAN DE VROEGSTE JEUGD VERBRAND
IK VERSPREIDDE HEEL VEEL KRANTEN
TOT HET MEESTE VAN DE VLOER WAS BEDEKT
KEEK NAAR AL DIE WOORDEN EN BEELDEN
TOT HET ETEN BINNENKWAM
ALS VADERS OOG VIEL OP EEN WOORD ALS SEKS OF LUL
OF OP EEN FOTO VAN EEN SCHAARSGEKLEDE SCANDINAAF
DIE EEN ONGELOVIGE KON BEKOREN
SCHEURDE HIJ DIE UIT OF DRAAIDE DE KRANT OM
MAAR OP OUDEJAARSVOND ATEN WE AAN EEN TAFEL
ER WAREN KETCHUP COLA MESSEN VORKEN
HIJ DEELDE EEN PAAR TIKKEN UIT ALS HET TE GEZELLIG WERD
VERDER ATEN WE HEEL BESCHAAFD

DE ARABISCHE PRINS

HET ZIJN DE KLEINE PRINSJES DIE ALLES MOGEN
OPEENS MOGEN ZE GEEN RUK MEER
DAN KRIJGEN ZE SLAAG
ALS IK UIT SCHOOL KOM
OF NAAR HUIS WORD GESTUURD
LOOPT DE ZWARTE KAT VAN DE DOMINEE MET ME MEE
IK LOOP MET DE ZWARE TAS OVER MIJN SCHOUDER
WEET WAT ER GAAT GEBEUREN ALS IK THUISKOM
IK KAN GEEN KAT OP MIJN HIELEN GEBRUIKEN
DRAAI ME OM
MAAR WAT SNAPT EEN KAT
IK PAK HEM BIJ ZIJN STAART
SLINGER HEM ROND EN IN EEN HEG
DE ARABISCHE PRINS
IS NIET ALTIJD DE EERSTGEBORENE
MAAR DE EERSTE DIE EEN OORVIJG KRIJGT ALS VADER VRIJ KRIJGT

WOORDEN

JULLIE ZIEN ELKAAR OP EEN FOTO
EN VLUCHTEN
EERST DE EEN DAN DE ANDER
NAAR EEN LAND WAAR MEN TONGZOENT OP STRAAT
EN ZO KOMEN WIJ DWARS HET UNIVERSUM BINNEN
WANNEER WAREN JULLIE VOOR HET LAATST VEILIG
DE OORLOG ZIT NOG IN JULLIE
EEN TANDELOZE JAP OP NUMMER 8 ZEGT NOOIT WAT
IK LEVER HET VARKEN NIET UIT
HET VARKEN WIL WEG
MAAR HET VARKEN AARZELT NOG EVEN
DE OMSTANDIGHEDEN ZIJN EEN KLAP IN JE GEZICHT
NIET AL DIE PRAATJES AL DIE TAAL

SCHOTELANTENNE

WIJ HADDEN GEEN DEENSE ZENDERS
WIJ HADDEN AL JAZEERA
WIJ HADDEN ALARABIYA
WIJ HADDEN GEEN PLANNEN
WANT ALLAH HAD PLANNEN MET ONS
VADER NAM ME MEE NAAR DE MOSKEE IN DE HEILIGE MAAND
IEDERE AVOND NA HET ETEN BADEN WE
WE BADEN TOT WE NIET LANGER OP ONZE BENEN KONDEN STAAN
WE BLEVEN MAAR BIDDEN EN IK KREEG EEN COLA EN EEN KITKAT
HIJ WERD EEN ANDER IN DE MOSKEE
GODVRUCHTIG EN LIEFDEVOL
IK ZAT TUSSEN ZIJN BENEN
LEUNDE TEGEN ZIJN BOVENLIJF
HET WAS DAAR TIJDENS DE PREEK VAN DE IMAM
DAT HIJ ME MISSCHIEN KUSTE
TOEN WE NAAR HUIS REDEN VIEL IK UIT DE AUTO
IK DACHT DAT HIJ WILDE PARKEREN
MAAR IK OPENDE HET PORTIER IN EEN U-BOCHT

RAMADAN

RIJKE STINKERD IN JE SMOEL IN DE SPIEGEL VAN EEN DURE AUTO
AL VOOR JE BIJ HET ASIELZOEKERSCENTRUM KWAM
WAS JE MOEDER EEN FOTO AAN DE MUUR
EN EEN KIST VOL SLAKKEN EN VLEGAS
WE HONGEREN DE MAAND UIT EN KOPEN EEN SCHAAP IN BAZAAR WEST
JE VORDERDE HET GELD DAT WIJ VAN ONZE TANTES KREGEN
EN ZEI DAT HET NIET FATSOENLIJK IS
DAT KINDEREN ZOVEEL GELD HEBBEN
MAAR IK BEN TROTS OP JE
ZOALS JE DAAR HALALVLEES STAAT TE GRILLEN
GEEN GEWONE VLUCHTELING MET VOLLE BAARD IN TRAININGSPAK
NU LANDT ER EEN LIBELLE OP JE ARM

VAKANTIEHERINNERINGEN I

MOEDER ZEI DAT OPA'S MOOIE MERCEDES
ACHTER DIE ZWARTE GARAGEDEUR STOND
MAAR DAT ER ALLEEN IN WERD GEREDEN
BIJ FEESTELIJKE GELEGENHEDEN
EN ALS WE MOESTEN VLUCHTEN VOOR DE ISRAËLI'S
TELKENS WANNEER IK LANGS DE GARAGEDEUR LIEP
BLEEF IK STAAN EN VOELDE AAN DE ZWARE IJZEREN KETTING
STELDE ME VOOR HOE HIJ ERUITZAG
IK ZEURDE BIJ MIJN OPA EN MIJN OOMS
OM ERIN TE RIJDEN
ZEI DAT IK IN DENEMARKEN AUTORIJDEN HAD GELEERD
OP EEN PARKEERPLAATS
MET BETONBLOKKEN AAN DE ENE KANT
EN BETONBLOKKEN AAN DE ANDERE
MIJN OOM NAM ME MEE VOOR EEN RIT
IN ZIJN OUDE MERCEDES
HIJ ZEI DAT HET TE GEVAARLIJK WAS
OM MIJ OP DE WEG TE LATEN RIJDEN
DAT HET VERKEER HIER ANDERS WAS DAN IN DENEMARKEN

BURGEROORLOG EN BENZINEPRIJZEN
HEBBEN DE MENSEN GEK GEMAAKT ZEI HIJ
SLOEG LINKS AF BIJ EEN GROTE
EN VERLATEN GRINDVLAKTE
WE WISSELDEN VAN PLEK
MAAR RIJ ALSJEBLIEFT VOORZICHTIG
ALSJEBLIEFT VOORZICHTIG ZEI DE OOM
DIE IN DUBAI OP EEN DAG OM EEN NIER VERLEGEN ZAT
HIJ STAK EEN SIGARET IN ZIJN MOND
DOE MIJ ER EEN OOM ZEI IK ZONDER ERBIJ NA TE DENKEN
ROOK JIJ VROEG HIJ EN HAALDE ER NOG EEN TEVOORSCHIJN
JIJ BENT TOCH NOG MAAR EEN JOCHIE
DAT HEB IK OOK GELEERD IN DENEMARKEN OOM
HIJ KUSTE MIJN WANG EN DE ZON KUSTE HEM
IK REED RONDJES EN BLIES ROOK UIT
TOEN EEN PAAR DAGEN LATER DE BOMMEN VIELEN
GING DE GARAGEDEUR EINDELIJK OPEN
IK HAD AMPER OOG VOOR DE ISRAËLISCHE DRONES
MIJN KLEINE LIJF TRILDE VAN SPANNING
TOEN EEN OUDE MERCEDES
NET ZO STOFFIG EN ROESTIG ALS DIE VAN MIJN OOM
VOOR ONS BLEEF STAAN

LATTENBODEM

HIJ ZEI NIET HABIBI
HIJ ZEI HANDEN OF VOETEN
EN BRAK EEN LAT UIT DE BODEM VAN HET BED
WAAR VAN LINKS NAAR RECHTS EEN STROOK ONTBRAK
HET MATRAS WAS INGEZAKT
HET GEGIL VAN MIJN BROERS EN ZUSSEN IN DE KAMER ERNAAST
OVERSTEMDE HET MIJNE
DE DEUR NAAR DE KEUKEN WAAR MIJN MOEDER KOOKTE
WERD GESLOTEN
ALS ZE ZICH ERIN MENGDE ZEI HIJ
IS DE MAN OF DE VROUW HIER DE BAAS
TOEN HIJ KLAAR WAS KON IK HAAST NIET LOPEN
OF TEGEN DE MUUR STAAN
MET MIJN ARMEN GESTREKT EN ÉÉN VOET VAN DE VLOER
PRECIES ZOALS HIJ HET WILDE
HIJ ROOKTE EEN SIGARET OM OP ADEM TE KOMEN
EN VOOR HET MIJN BROERS BEURT WAS
TROK IK MIJN SOKKEN UIT
BEVAL HEM ZE OVER ZIJN EIGEN TE DOEN EN VOETEN TE ZEGGEN

MASJID SALSABIL

MASJID SALSABIL BIDT NACHTGEBEDEN (QIYAAM AL-LAYL)

ROND 01.40 UUR

ER IS MOGELIJKHEID VOOR SUHUR (ONTBIJT)

DE HELE RAMADAN VOOR 200 KROON

WE ONTBIJTEN IN HET WIJKGEBOUW

DAT LIGT NAAST DE MASJID SALSABIL

ZULLEN JULLIE ZO SPOEDIG MOGELIJK

VOOR SUHUR BETALEN ALSTUBLIEFT

MOGE ALLAH JULLIE BELONEN

VANWEGE RUIMTEGEBREK GELDT QIYAAM AL-LAYL

ALLEEN VOOR MANNEN IN DEZE MASJID

VERSTOPPERTJE

IK KAN ME NIET HERINNEREN HOE
HOE IK OPSTOND
HOE DE SLAAP VERDWEEN EN MIJN LIJF TOT LEVEN KWAM
IEDERE NACHT
IEDERE MORGEN
DOOD
LEVEND
WIE WEKTE ME EIGENLIJK MIJN MOEDER OF MIJN VADER
WAS HET ALLAHS VERANTWOORDELIJKHEID ALS IK NIET WAKKER WERD
HOE PISTE IK HOE AT IK MIJN ONTBIJT
HAALDE IK DE ZOMER
LUKTE ME DAT
WAS IK EEN KIND DAT BANG MOEST ZIJN
IN EEN HUISJE OP DE SPEELPLAATS
TOT HET ONWEER VERDWEEN EN EEN NEGER VERSCHEEN
DIE ME DWONG ZIJN TENEN TE LIKKEN
VOOR HIJ ME THUISBRACHT
IK WAS BANG VOOR DE HEMEL ZO GRIJS ZO LUIDRUCHTIG
DIE ECHO IN HET TRAPPENHUIS WAS TELKENS WEER DE DOOD

WAAR WE OOK NAARTOE VERHUISDEN DIE ECHO REISDE MEE
VADER BRACHT ONS ALTIJD IN DE GROTE TAXI NAAR SCHOOL
SOMS ZOENDE HIJ ONS OP ONZE WANG
EN KREGEN WE TWINTIG KROON ELK
MIJN ZUSSEN WERDEN AFGEZET
MIJN BROER EN IK BLEVEN NOG EVEN ZITTEN
WE KREGEN TE VERSTAAN DAT WE NIET MOESTEN ETTEREN
HEM NIETS VERWIJTEN ALS DE LERAAR BELDE
DE LEGE GANGEN
DE DOVE CONCIËRGE
IN DE EERSTE PAUZE SPEELDEN WE VERSTOPPERTJE
MAAR IEDERE KEER DAT IK HEN VOND
RENDEN ZE NAAR DE BOMEN DIE VOOR MIJ EEN BOS VORMDEN
DE VOLGENDE DIE IK VOND BOND IK VAST AAN EEN BOOM
MET EEN LICHTROZE SPRINGTOUW DAT IK VOND IN EEN HEG
IK RENDE HET BOS WEER IN EN VOND ER NOG EEN
TOEN IK TERUGKWAM
WAS EEN LEERKRACHT BEZIG DE JONGEN TE BEVRIJDEN
HIJ HUILDE HEEL HARD
ALSOF HIJ VAN ZIJN VADER EEN PAK SLAAG HAD GEHAD
IK WERD NAAR HUIS GESTUURD LANGS DE ROUTE MET DE KAT VAN
DE DOMINEE
AT MIJN BOTERHAMMEN OP EEN BANK
ZOALS ZO VAAK

DE MOLEN

TWEE JONGENS UIT DE BOVENBOUW
ATEN EEN PADDO EN FIKTEN DE SCHOOL AF
DUS NU GAF MEN LES
IN GRIJZE NOODGEBOUWEN OP HET SCHOOLPLEIN
DE ZOMERVAKANTIE WAS DE ERGSTE VAKANTIE
MAAR WE PROPTEN TASSEN VOL KLEREN
EN ZONDER VADER VLOGEN WE NAAR EEN VLUCHTELINGENKAMP IN
LIBANON
MET STROOMUITVAL EN GIFTIGE WATERKRANEN
WE WERDEN VOORGESTELD AAN TANTES EN OOMS
DIE LEKEN OP ONZE DEENSE TANTES EN OOMS
MAAR DAN IN EEN SJOFELE VERSIE
MIJN JONGSTE BROER WERD BESNEDEN DAT JAAR
HIJ GILDE EN HUILDE
DRIE OOMS HIELDEN HEM VAST
TERWIJL DE DOKTER ZIJN GANG GING
MET IETS WAT OP EEN SCHAAR LEEK
DAARNA SLACHTTEN WE HET SCHAAP RITUEEL
HET BLOED VLOEIDE OVER DE WEG

EN IK KREEG DE TAAK TE TREKKEN AAN EEN EINDELOZE DARM
BIJ HET VRIJDAGGEBED ZAG IK DE DOKTER
DIE WILDE WETEN HOE HET MET MIJN BROERS LUL GING
TOEN MIJN BROER DE DOKTER ZAG STOOF HIJ WEG
EN PLOTSELING VERSCHENEN DE ISRAËLI'S
TASSEN WERDEN GEPAKT TERWIJL DE BOMMEN VIELEN
OPA BRACHT ONS NAAR SYRIË
ZEVEN PALESTIJNEN IN DIE OUDE MERCEDES
EN MUZIEK VAN FAIRUZ
KINDEREN VAN MIJN LEEFTIJD KWAMEN NAAR DE AUTO
WILDEN TOILETPAPIER VERKOPEN TOEN WE VOOR HET STOPLICHT
STONDEN
EEN LANGE NACHTRIT EINDIGDE MET EEN ZOEN
EN OPA REED DEZELFDE WEG TERUG
DIE LATER WERD GEBOMBARDEERD
IK HAD ME VERHEUGD
OP DE LESSEN IN DE NOODGEBOUWEN
MAAR IK WAS DE KLAS UIT GEGOOD
IK MOEST NAAR DE MOLEN
NAAR RAMI EN DAUD EN ALI EN MOHAMMED
WE STALEN BROODTROMMELS EN POKÉMONKAARTEN
KEKEN PORNO IN DE PAUZE
EN GOOIDEN STENEN NAAR DE WERKLUI

NACHTBUS

ZO BEWEEGT ZICH DUS HET VERKEER VOORT
VERWAAID IN EEN BUS VOOR ROOD BIJ DIGTERPARKEN
EEN GROEP NEGERS STAPT OP DE SØREN FRICHS VEJ UIT
DE BRUG OVER – EEN ANDER GETTO IN
DE GROENLANDSE WERD VERKRACHT IN DIE SCHUUR BIJ DE
DISCOUNT-SUPERMARKT
VOOR EEUWIG DE SCHREEUWER TE VOET VAN PORTIEK NAAR PORTIEK

PLATVIS

IK HERINNER ME DAT WE GINGEN VISSEN
WAAR VISTEN WE NAAR
IK DURFDE NOOIT IETS TE VRAGEN
OF TE ZEGGEN WAT IK VOND ALS WE SCHOENEN OF KLEREN KOCHTEN
DURFDE DE TV NIET AAN TE ZETTEN ALS JE SLIEP
DURFDE JE HAND NIET TE PAKKEN
DURFDE ALLEEN MET MIJN HOOFD TE KNIKKEN ALS JE ZEI
JE MOEDER IS EEN HOER
EN MOEDER IS GEVLUCHT LOOPT OP STRAAT TE CREPEREN
TERWIJL WE ONZE VANGST IN KLEERMAKERSZIT ETEN
EN JE ZEGT DAT JE WILDE
DAT WE NOOIT WAREN GEBOREN